

**Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет**

Організація діяльності органів соціального захисту населення

**Методичні вказівки до курсових робіт
для студентів за фахом 123 «Соціальна робота»**

Одеса: ОНПУ, 2018

**Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет**

Організація діяльності органів соціального захисту населення

**Методичні вказівки до курсових робіт
для студентів за фахом 123 «Соціальна робота»**

Затверджено протоколом № 1
засідання кафедри психології та
соціальної роботи
від 28.09.2018 року

Методичні вказівки до курсових робіт з дисципліни «**Організація діяльності органів соціального захисту населення**» для студентів спеціальності 123 - усіх форм навчання – Соціальна робота / Укл.: А.О. Лазарева, Т.О. Северинюк. - Одеса: ОНПУ, 2018. - 25 с.

Укладачі: Лазарева А.О., доцент.
Северинюк Т.О., старший викладач

ЗМІСТ

ВСТУП.	4
1.ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.	4
1.1. Кваліфікаційні вимоги та організація виконання курсової роботи	4
1.2. Рекомендації щодо вибору теми та методологічних основ роботи	5
1.3.Календарний графік виконання курсової роботи	6
2.ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
2.1. Структура тексту і мова викладу	7
2.2. Науковий апарат і зовнішнє оформлення	9
2.3. Вимоги до оформлення курсової роботи	10
3.ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	10
4.КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	11
5. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ	13
6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ	15
7. СПИСОК ВИКОРИСТОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	20
8. ДОДАТКИ	21

ВСТУП.

Курсові роботи є невід'ємною частиною підготовки фахівців з гуманітарних та соціальних наук, у тому числі і по дисципліні «Організація діяльності органів соціального захисту населення». Студенти гуманітарного факультету ОНПУ, спеціальності «Соціальна робота» виконують курсову роботу на 5 році навчання. Вона становить основу спеціалізації студентів і є необхідним етапом, що передує написанню і захисту дипломної роботи. Курсова робота з курсу «Організація діяльності територіальних центрів і органів соціального захисту населення» є окремим викладенням теми з елементами дослідження.

Процес підготовки курсових робіт забезпечує виконання загальних кваліфікаційних вимог до робіт. Він має зовнішню і внутрішню сторони. "Зовнішнім" змістом роботи є послідовність етапів взаємодії студента з науковим керівником, рецензентом, з кафедрою. "Внутрішній" бік підготовки курсової роботи є процес формулювання і розгортання основної ідеї роботи в її зміст. Обидві сторони тісно пов'язані між собою і навіть починаються з одного й того ж кроку - вибору теми роботи.

Мета курсової роботи полягає в розширенні, систематизації та закріпленні теоретичних і практичних знань за фахом і використання цих знань для вирішення конкретних практик соціальної роботи.

Завдання курсової роботи:

- Розвиток і поглиблення навичок користування експериментальним матеріалом, теорією і практикою соціальної роботи, аналізом і обробкою статистичної інформації, методами і формами соціальної роботи
- Встановлення та надання описових характеристик технологій соціальної роботи, які можна застосовувати до конкретної соціальної групи, а також цільової спрямованості соціальної роботи відповідної соціальної служби.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

1.1. Кваліфікаційні вимоги та організація виконання курсової роботи

Курсові та дипломні роботи повинні відповідати високим кваліфікаційним вимогам щодо змісту та оформлення.

Курсова робота є науковою розробкою конкретної теми в невеликому обсязі в процесі навчання за фахом «Соціальна робота». Будучи навчальним твором, вона повинна за своїм змістом і формою прагнути до ідеалу "справжнього" наукового тексту, наприклад, статті або книги. Тим самим вона являє собою своєрідну пропедевтику майбутнього наукового дослідження. Отже, сенс курсової роботи полягає в придбанні навичок самостійного вирішення практичних проблем з наукових позицій та письмового викладу отриманих результатів. Такі навички є необхідними не тільки академічним вченим і дослідникам, але й усім, хто бажає присвятити себе будь-якій інтелектуальній професії.

Курсові роботи відрізняються від доповідей і виступів студентів на семінарських заняттях тим, що є суворо обов'язковими, виконуються кожним студентом в письмовому вигляді на противагу "стихійним" усним виступам. Тим не менш, виступи на семінарських заняттях сприяють зацікавленому вибору теми курсової роботи. Курсова робота не є переказом вивченого матеріалу, а являє собою його творчу переробку на основі знайомства зі станом досліджень з обраної теми і самостійного грамотного застосування понятійного і методологічного апарату науки. Вона не є і власною інтерпретацією

проблеми, що нагадує шкільний твір на вільну тему з літератури або публіцистичну статтю, так як курсова робота завжди ґрунтується або на науковій проблемі, або (найчастіше) на навчальній і спирається на джерела і вторинну наукову літературу. Курсова робота не може бути цілком простою компіляцією і складатися з фрагментів статей і книг. Вона повинна мати структуру, яка наповнена однорідним науковим змістом: фактами, даними, котрі розкривають взаємозв'язок між явищами, аргументами і т.д. і містити щось нове: узагальнення великої літератури, матеріалів емпіричних досліджень, в якому виявляється авторське бачення проблеми і її рішення. Цей принцип є непорушним: структура курсової роботи залишається незмінною, але в міру навчання змінюється її зміст: поглиблюється фундаментальність дослідження проблеми, що зовнішнім чином проявляється у зростанні кількості першоджерел та подовженні списку літератури.

Курсова робота з курсу «Організація діяльності територіальних центрів і органів соціального захисту населення» є окремим викладенням теми з елементами дослідження. Щодо стандартних вимог передбачається, що студент 5 курсу вже опанував навички самостійної роботи над джерелами і вмів їх систематизувати, оцінювати і узагальнювати. Приблизний обсяг роботи становить 30-35 машинописних сторінок; висновки повинні бути за обсягом не менше 1,5 машинописних сторінок.

Порядок підготовки курсових робіт містить наступні етапи:

1. Вибір теми.
2. Збір матеріалу, пошук літератури по темі, переклад іншомовних джерел, підготовка бібліографії, складання особистого робочого плану.
3. Підготовка першого варіанту.
4. Здача підготовчого тексту науковому керівникові.
5. Доопрацювання тексту по зауваженнях наукового керівника.
6. Здача остаточно доопрацьованого та оформленого тексту.
7. Отримання відгуку та оцінки роботи від наукового керівника або її захист.

1.2. Рекомендації щодо вибору теми та методологічних основ роботи

Вибір теми.

Ситуація вибору теми не є для студента несподіванкою. Програма навчання на 5 курсі будується таким чином, щоб студенти познайомилися з предметною областю курсу «Організація діяльності органів соціального захисту населення», придбали досвід систематизації та аналізу отриманих даних на основі вивчення роботи органів соціального захисту населення, територіальної громади, а також соціальних установ: Територіальних центрів соціального обслуговування населення та центрів зайнятості населення. Як вже зазначалося, імпульси для вибору теми можуть виникнути з доповідей і виступів студентів на практичних заняттях, і курсова робота навіть може бути їх подальшим розвитком. Студенти не повинні забувати про свого часу розпочатої власної наукової праці при підготовці до практичних занять.

Орієнтуючись на власний науковий інтерес і напрямки наукової роботи кафедри і викладачів, студент може, як уже зазначалося, запропонувати своє формулювання теми з обґрунтуванням необхідності її розробки. У такому випадку слід враховувати загальне правило: чим конкретніше сформульована тема - тим краще. Не слід пропонувати теми, розробка яких потребувала б багаторічних зусиль цілого наукового колективу. Самостійність наукової творчості студентів проявляється у свободі вибору тем курсових робіт, що дозволяє реалізувати індивідуальні наукові інтереси і своєрідність пізнавальних стилів студентів, забезпечити розвиток "соціологічної уяви" при входженні в дослідницький простір та вибір свого місця в соціологічній науці. Разом з тим свобода

наукової творчості вимагає від майбутнього фахівця особливої інтелектуальної різнобічності, вміння орієнтуватися в теоретико-методологічних основах соціології та методологічної дисциплінованості.

Оволодіння понятійним апаратом.

У першу чергу це стосується оволодіння понятійним науковим апаратом, який відображає її предметну область. **Поняття** - це форма існування всякої науки, і розумовий процес здійснюється в понятійній формі. Це в особливій мірі відноситься до мислення вчених, дослідників, бо вони використовують не тільки більш широкий і повний спектр понятійних відносин, а й чітко усвідомлюють, які з них задіяні в тому чи іншому конкретному міркуванні.

Понятійний апарат курсової роботи виконує найважливішу роль в процесі її підготовки: він служить для опису обраного об'єкта і предмета дослідження, наукової постановки проблеми, висування гіпотез та їх перевірки або формулювання основної ідеї роботи та її розгортання у зміст і, нарешті, для узагальнення нового знання про проблему, отриманого в результаті роботи. Грамотний понятійний апарат включає роботу в загальний контекст соціологічної науки. Формуючи понятійний апарат своєї роботи, автор вже на початковому етапі отримує можливість усвідомити місце досліджуваної проблеми в предметній галузі соціології та її конкретного напрямку. Крім понятійного апарату курсова робота містить опис та аналіз теоретико-методологічної основи, методів отримання та обробки даних, тобто їх статистичної та соціологічної інтерпретації, на основі якої і формулюються коректні висновки. Теорія і методологія виконують у всякій науковій роботі свої найважливіші функції: теорія дозволяє використовувати накопичені достовірні знання про проблему, опосередковано долучити власне дослідження до роботи всього наукового співтовариства. Методологія дозволяє обрати ефективний і перспективний шлях подальшого дослідження по темі роботи. Теорія і методологія в своїй основі є єдиним горизонтом систематизації наукового знання лише з тією різницею, що в теорії робиться акцент на акумуляцію результатів пізнання, а в методології - на принципи та шляхи одержання нового достовірного знання.

1.3. Календарний графік виконання курсової роботи

У таблиці 1 наведено орієнтовочний календарний графік виконання окремих етапів курсової роботи.

Таблиця 1 - Графік виконання курсової роботи

Вид праці	Тиждень семестру						
	2	3	4	5	6	7	8
1. Інформаційний пошук	+	+					
2. Структура роботи. Вступ		+	+				
3. Теоретичний розділ 1			+	+	+		
4. Експериментальне дослідження проблеми за допомогою методів опитування та тестових методик					+	+	+
Вид праці	Тиждень семестру						
	9	10	11	12	13	14	15
5. Аналіз результатів дослідження. розділ 2	+	+					
6. Рекомендації. висновки		+	+				
7. Оформлення роботи відповідно до вимог			+	+			
. Захист курсової роботи				+	+	+	

2. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У цьому розділі йтиметься про форму курсової роботи, причому в різних, хоча і тісно пов'язаних між собою стосунках. По-перше, про її "внутрішньої" форми: тобто про структуру тексту і мову викладу матеріалу, про те, як і на які смислові частини слід ділити текст, як слід викладати думки, аргументи, факти і які особливості наукової мови. По-друге, про її "зовнішньої" форми: про те, як потрібно оформляти науковий апарат і як правильно надрукувати роботу. Ці норми і правила є універсальними для будь курсової роботи, незалежно від її теми. Тому в посібнику відсутні конкретні приклади розробки структури тексту - але сам його текст може служити таким прикладом.

2.1. Структура тексту і мова викладу

Текстова частина роботи містить наступні елементи:

Вступ

Основна частина

Висновки.

Список використаної літератури

Додатки.

Вступ служить для орієнтації читача в подальшому викладі. У вступі робиться обґрунтування вибору теми, формулюється предмет дослідження, тобто ставиться наукова проблема, розкриваються цілі і завдання роботи, аналізується ступінь розробленості проблеми.

Структура вступу:

1. Актуальність дослідження.
2. Об'єкт дослідження.
3. Предмет дослідження.
4. Мета дослідження.
5. Завдання дослідження.
6. Методи дослідження.
7. Структура роботи.

Основна частина.

Текст, розташований між введенням і висновком є основною частиною, яка ніколи так не озаглавлюється. Основна частина, як правило, не може складатися лише з одного розділу, вона складається з декількох, як мінімум, з двох розділів. Розділи розділені на параграфи. Розподіл роботи на розділи і параграфи здійснюється так, щоб частини роботи були пропорційними за обсягом і науковим змістом. При розподілі тексту роботи на частини слід керуватися таким емпіричним правилом: вступ в курсовій роботі має бути не менше однієї сторінки. З досвіду випливає, що оптимальний розмір вступу - до 10% тексту. Те ж саме стосується висновків, але всі відхилення за обсягом повинні бути в меншу сторону. Інший обсяг роботи доводиться на основну частину.

Існує кілька формальних систем структурування тексту на розділи і параграфи, з яких найбільш підходящими для курсової роботи є десяткова система. У десятковій системі застосовуються тільки арабські цифри для розділів, а нумерація параграфів утворюється шляхом приписування до номера розділу номера параграфа, які розділяють крапкою. Таким чином, цифри "2.1" і "2.2" позначають номери параграфів розділу 2. Якщо параграф 2.2 ділився б на частини, то для їх позначення використовувалася б наступна нумерація: 2.1.1, 2.1.2 і т. д. Тим самим за номером розділу

легко визначити його місце в структурі всього тексту. Бажано, щоб кінець кожного розділу, параграфа або абзацу мав логічний перехід до наступного. У зв'язку з цим рекомендується закінчувати кожен параграф і розділ підбиттям їх підсумків, з яких би логічно слідувала необхідність подальшого розгляду проблеми, яке слідує в новому розділі або параграфі. Можна порекомендувати й інший прийом, а саме: починати кожен главу або параграф з вступного абзацу, який підказує читачеві, про що піде мова далі. У вступному абзаці можна "перекинути місток" до попередніх думок. Це лише підкреслить "червону нитку" всієї роботи.

Основна частина роботи має структуру, яка наповнена однорідним науковим змістом: фактами, даними, що розкривають взаємозв'язок між соціальними явищами, аргументами і т.п. і містити щось нове: узагальнення літератури, матеріалів емпіричних досліджень.

Основна частина курсової роботи складається з розділів: теоретичного і експериментального.

Розділ 1. Теоретичний

Розкриває статусні характеристики соціальної групи, яка є об'єктом соціального захисту, описується система соціального захисту - види і форми соціальної допомоги щодо даної соціальної групи.

Розділ 2. Характеристика та аналіз роботи конкретного соціального установи

2.1. Дається характеристика конкретної організації: функціональна і організаційна структура, SWOT-аналіз організації, аналіз нормативної бази, що забезпечує діяльність організації.

2.2. Є аналіз проблемної ситуації конкретного установи соціального захисту населення (територіального центру соціального обслуговування, центру зайнятості) або групи клієнтів і шляхів її вирішення.

Мова викладу.

Курсова робота повинна бути написана доброю якісною науковою мовою. Це означає як дотримання загальних норм літературної мови і правил граматики, так і врахування особливостей наукової мови: її точності, однозначності термінології, деяких правил застосування форм мови. Важливість дотримання рекомендацій щодо мови легко помітити по позитивній реакції наукового керівника та рецензента з цього приводу, яка зазвичай передуює аналізу змісту роботи.

Щодо стилю наукової мови слід запам'ятати, що особиста манера викладу в сучасній науковій літературі поступилася місцем безособової. Іншими словами, займенник "я" не вживається, а займенник "ми" поступово виходить з ужитку. (Можна вважати, припустимо, що ...) Далі, при обговоренні наукових положень того чи іншого мислителя слід застосовувати одну й ту ж форму теперішнього часу. Нарешті, є слова і вирази, які взагалі не слід використовувати в науковому тексті, наприклад: "очевидно", "загальновідомо", "само собою зрозуміло", "природно". Очевидним і загальновідомим положенням не місце в науковій роботі, а посилання на природний хід речей у разі соціологічного твору спотворюють наукове сприйняття проблеми тим, що соціальне підміняється природним. У суспільному житті все є "соціальним" і в цьому сенсі "штучним", а не "природним" або "природним". Не слід також вживати займенники "щось", "дещо", "що-небудь" в силу їхньої невизначеності.

Висновок

Висновок, як уже зазначалося, є необхідною частиною курсової роботи. Він призначене для завершення роботи за змістом і формою. Якщо окремі розділи і параграфи присвячені досить детальному викладу окремих питань, то у висновку слід ще раз пояснити їх зв'язок один з одним і сформулювати найважливіші результати роботи щодо проблеми і конкретних питань, поставлених у вступі.

Висновок містить коротку формулювання результатів, отриманих в ході роботи.

2.2. Науковий апарат і зовнішнє оформлення

Курсова робота, як зазначалося, є науковим твором, а не твором на вільну тему або інтерпретацією чужого тексту. Науковість означає крім усього іншого перевіреність аргументів, фактів, даних, що містяться в ній. Тому перша заповідь наукової сумлінності полягає в точності цитування і сумлінності посилань на джерела. Ця вимога реалізується через науковий апарат роботи. Студенти повинні правильно розуміти вимогливість наукових керівників у цьому відношенні, не приписувати вимога скрупульозної точності в складанні бібліографії дріб'язковості або іншим специфічним рисам характеру керівника. Всі ці елементи наукового апарату виконують в роботі важливі функції: цитати є підтвердженням висловленої думки чи аргументу. У бібліографічних посиланнях вказують твори друку, згадані або цитовані в основному тексті, в яких читач може знайти подальші відомості про предмет, пояснювальний і додатковий матеріал. Примітки допомагають краще і точніше зрозуміти основний текст. Вони повідомляють фактичні відомості про згадуються речі, події, осіб, прихованих цитатах, без яких розуміння тексту читачем може бути збідненим і навіть невірним.

Оформлення посилань у виносках.

Загальний підхід до оформлення посилань у виносках полягає в тому, що керуються правилами бібліографічного опису для списку літератури, але опускають підзаголовки, відомості про організацію, відповідальності за видання, назву видавництва, загальний обсяг видання. Крім того, слід пам'ятати, що посилання, так само як і примітки, з точки зору граматики є пропозиціями, вони пишуться з великої літери навіть якщо починаються з скорочень "Див:", "СР:" і т.д. та завершуються точкою (або іншим знаком). У курсовій роботі доцільно використовувати внутрішньо текстові виноска та примітки. Внутрішньо текстові виноска та примітки поміщають в самому тексті в тому місці, до якого вони належать, в дужках. У цьому випадку вони можуть робитися в максимально скороченому вигляді: у квадратних дужках вказується номер джерела в списку літератури та номер сторінки через кому. Так, остання цитата могла б бути оформлена наступним чином: "[12, с. 214]".

Курсова робота не повинна бути переповнена цитатами, які погано пов'язані між собою. Слід ще раз підкреслити, що цитати виконують цілком певну функцію, пов'язану з їх початковим латинським значенням цього слова - підтвердження своєї думки або доводу. Тому цитати можуть наводитися тільки для підтвердження аргументів або описів автора.

Список літератури.

У список літератури до курсової роботи включаються всі цитовані джерела та прочитана література, яка відноситься до теми і мала істотний вплив на зміст роботи. Іншими словами, список літератури не обов'язково слід обмежити тільки цитувати творами, але все цитовані джерела повинні бути вказані. Ще раз підкреслимо, що список літератури не повинен бути якомога більше. Він збільшується в результаті роботи над темою, але в нього включаються лише ті твори, на які автор спирався. Не слід складати список літератури, заглядаючи лише в бібліотечний каталог.

Література поміщається в список в строго алфавітному порядку за прізвищами авторів або за назвою творів, якщо автор не вказаний. Список літератури має порядкову нумерацію, це необхідно для формальної оцінки обсягу вивченого матеріалу, або посилянь шляхом відсилання до списку літератури.

2.3. Вимоги до оформлення курсової роботи

Курсова робота виконується на білому папері формату А4 (297 x 210 мм) на одній стороні аркуша, зворотний бік залишається чистою. Стандартний текст друкується через 1,5 інтервалу, шрифт-Times New Roman, розмір шрифту - 14. Поля: зліва не менше 30 мм, справа - не менше 10 мм, зверху не менше 20 мм і знизу не менше 20 мм. Курсова робота: починається з титульного листа (зразок якого є у Додатку), потім слідує зміст (план) з правильним зазначенням сторінок, з яких починаються розділи, далі йде вступ, основна частина, що складається з розділів (і параграфів), висновок (резюме), примітки, список використаної літератури і додатки. Всі ці розділи починаються, як правило, з нової сторінки.

Всі сторінки нумеруються. Титульний аркуш включають до загальної нумерації, але номер "1" на ньому не ставиться. Таким чином, першим надрукованим номером буде номер "2" на другому аркуші роботи, на якому поміщається зміст (план). Звідси випливає, що текст роботи починається як мінімум на третій сторінці (листі). Нумери сторінок слід проставляти вгорі в правій частині листа і між номером і текстом залишати порожню рядок. Заголовки слід розташовувати симетрично до тексту, між заголовками і текстом залишається 3-4 порожніх рядки.

Таблиці, графіки та малюнки забезпечуються заголовками, над яким пишеться слово "Таблиця" і ставиться її порядковий номер. Якщо таблиця (графік, малюнок) всього одна, то цього не робиться.

Загальний обсяг роботи складає 35-40 стор. машинописного тексту.

3. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Завершена курсова робота разом з відгуком-рецензією керівника подається на кафедру, де розглядається питання щодо допуску курсової роботи до захисту.

Після затвердження допуску до захисту курсової роботи студент готує доповідь на захист перед комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи.

Доповідь може мати довільну форму,

але в ній доцільно висвітлити такі важливі питання курсової роботи:

- обґрунтування актуальності теми дослідження;
- що вдалося встановити, виявити, довести;
- якими методами це досягнуто;
- елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях;
- з якими труднощами довелось зіткнутися в процесі дослідження, які положення, гіпотези не знайшли підтвердження.

Доповідь не повинна перевищувати за часом 8-9 хвилин. У ній повинні міститися також відповіді на основні зауваження наукового керівника.

Доповідь можна читати з написаного тексту, але ліпше розповідати. Це дасть можливість повніше уявити, наскільки ґрунтовно студент опанував свій матеріал.

Після доповіді, звичайно студентів задають питання члени комісії і присутні. Запитання можуть бути пов'язані з темою курсової роботи, а можуть бути значно ширші від теми роботи. Оскільки захист має своєю метою виявити не лише знання з теми дослідження, але й рівень загальної підготовки студента з обраної спеціальності.

Хід захисту фіксується в протоколі. Оцінка виставляється на закритому засіданні комісії і оголошується її головою студентів і всім присутнім на відкритому засіданні.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за вимогами єдиної шкали оцінювання знань.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Оцінювання виконання курсової роботи здійснюється згідно Наказу ректора ОНПУ про організацію навчального процесу в ОНПУ і може уточнюватися в робочому порядку на початку навчального семестру.

Оцінювання курсової роботи проводиться за наступними критеріями:

- ступінь розробленості теми;
- використання джерел;
- використання робіт провідних фахівців з обраної теми;
- використання джерел і літератури на мові країни досліджуваного регіону;
- використання нової літератури, виданої за останні 2-3 роки;
- методологічна грамотність, вміння пояснити: які підходи і методи були застосовані в роботі;
- творчий підхід: самостійність і обґрунтованість зроблених висновків;
- володіння понятійним апаратом і стилем наукового викладу;
- правильність і акуратність оформлення.

Крім цього, в навчально-дослідницькій роботі розглядаються і оцінюються такі аспекти, як:

- вміння поставити проблему і обґрунтувати її актуальність;
- організація матеріалу, логічна послідовність його викладу;
- розуміння автором співвідношення між реальною проблемою і різними формами її концептуалізації;
- повнота охоплення джерел і літератури, вміння використовувати емпіричний матеріал інших досліджень;
- обґрунтованість висновків і рекомендацій;
- самостійність роботи, оригінальність в осмисленні матеріалу;
- язик і стиль роботи;
- коректність цитування і технічне оформлення роботи.

Оцінка «відмінно» (90 - 100 балів) ставиться за курсову роботу, в якій:

- розкрита одна із актуальних проблем соціальної роботи та надана технологія роботи з той чи іншою категорією клієнтів соціальної роботи ;
- робота написана відповідно до плану;
- у вступі вказано на актуальність теми, виявлено об'єкт та предмет дослідження, чітко поставлено мету та завдання дослідження, подано стислий огляд джерел;

- є посиланнями на джерела та наукову літературу;
- є повне, змістовне викладання теми курсової роботи;
- основна частина подає зміст матеріалу послідовно, вказані різні погляди на проблему, використано конкретний фактичний матеріал з актуальної проблеми соціальної роботи;
- є список використаної літератури із наявністю спеціальних досліджень з теми роботи;
- є висновки після кожного розділу, загальні висновки відповідають завданням та носять аргументований характер, мають місце узагальнення, зв'язок із сучасною соціальною політикою і соціальною роботою;
- є додатки;
- витримані вимоги до оформлення курсових робіт.

Оцінка «дуже добре» (82 - 89 балів) ставиться за курсову роботу, в якій присутні всі вищенаведені вимоги до курсової роботи, але є невеликі відхилення від стилю написання такого виду робіт і їх оформлення.

Оцінка «добре» (75 - 81 балів) ставиться за курсову роботу, в якій присутні всі вищенаведені вимоги до курсової роботи, але оформлення та стиль роботи недостатньо витримані, також простежується деяка непослідовність при викладенні матеріалу.

Оцінка «задовільно» (67 - 74 балів) ставиться за курсову роботу в якій:

- є план, вступ, посилки на літературу, список використаної літератури, висновки;
- правильно складений план, що відповідає висвітленню теми;
- змістовне викладання теми роботи;
- основна частина подає зміст матеріалу послідовно, але недостатньо використовуються наукові методи дослідження та непослідовно описана технологія соціальної роботи,
- назавжди є посилання на джерела та літературу,
- недостатньо використано з теорії соціальної роботи та конкретний фактичний матеріал;
- недостатньо вказано на зв'язок із сучасною соціальною політикою та соціальною роботою у висновках.

Оцінка «достатньо» (60-66 балів) ставиться за курсову роботу в якій:

- є план, вступ, посилання на літературу, висновки;
- у вступі обґрунтовані мета та завдання;
- основна частина подає зміст матеріалу в історичній послідовності, не завжди присутні аналітичні підходи під час викладу матеріалу, відсутні посилання на джерела, не в повній мірі використано конкретний фактичний матеріал;

- висновки мають не достатньо аргументований характер;
- відсутні додатки.

Оцінка «незадовільно» (59 і менше балів) ставиться за курсову роботу, в якій:

- план, посилання на літературу, список літератури – відсутні;
- у вступі не вказано на актуальність теми, відсутній стислий огляд джерел та літератури;
- в основній частині матеріал подається не послідовно, з посиланням лише на одне джерело, відсутній конкретний фактичний матеріал та аналітичний підхід до його висвітлення;
- висновки не носять аргументованого характеру і не мають узагальнення, зв'язку із сучасною соціальною політикою та соціальною роботою.

Таблиця 2

ECTS	Бали			Визначення якості навчання
	100	12	5	
A	90 - 100	10-12	5	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначними помилками
B	82 - 89	7-9	4	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками
C	75 - 81		4	ДОБРЕ – в загальному правильно виконане завдання з незначною кількістю грубих помилок
D	67 - 74	4 - 6	3	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але із значною кількістю недоліків
E	60 - 66		3	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	35 - 59	1 - 3	1 - 2	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібна додаткова праця над дисципліною
F	0 - 34			НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібне повторне вивчення дисципліни

5. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ.

1. Аналіз соціального захисту населення як функції діяльності територіальних центрів.
2. Аналіз принципів організації соціального обслуговування (на прикладі: Геріатричного центру).
3. Дослідження особливостей функціонування територіальних центрів соціального захисту населення (на прикладі Приморського, Київського, Маліновського, Суворовського територіальних центрів м. Одеси).

4. Дослідження основних проблем надання матеріальної допомоги різним групам населення територіальними центрами (наприкладі тимчасових соціальних програм).
5. Дослідження національної системи соціального страхування (в Одеському регіоні)
6. Аналіз організації діяльності управління соціального захисту населення (в Одеській області, в м. Одесі).
7. Дослідження особливостей соціального захисту інвалідів як вид діяльності територіальних органів (Приморський, Київський, Маліновський, Суворовський)
8. Аналіз організації роботи територіальних центрів захисту населення по призначенню та сплатенню дотацій на дітей.
9. Аналіз реабілітаційної діяльності центрів соціального захисту населення (на прикладі осіб похилого віку)
10. Аналіз пріоритетних напрямів розподілу бюджету територіальними центрами: порівняльний аналіз (на прикладі окремого центру).
11. Дослідження правової системи пенсійного страхування населення.
12. Дослідження принципів роботи органів пенсійного фонду зі зверненнями громадян.
13. Дослідження принципів взаємодії територіальних органів та органів місцевого самоврядування.
14. Аналіз соціальних програм, які впроваджуються органами соціального захисту населення.
15. Дослідження діяльності територіальних громад у галузі соціального захисту населення.
16. Дослідження особливостей клубної роботи на базі територіальних центрів.
17. Аналіз особливостей надання адресної допомоги територіальними центрами.
18. Дослідження специфіки організації діяльності національних громад (на прикладі центрів єврейських спільнот)
19. Дослідження особливостей організації роботи центрів соціального захисту у галузі соціальної роботи з молоддю.
20. Аналіз функціональних обов'язків робітників територіальних органів соціального захисту населення.
21. Дослідження особливостей структури і функціонування «Опікунської ради» при територіальних центрах.
22. Дослідження особливостей застосування ЗМІ в роботі територіальних центрів.
23. Дослідження основних принципів управління в роботі органів соціального захисту населення.
24. Аналіз основних напрямків діяльності Державної служби зайнятості населення.
25. Дослідження особливостей надання соціальних послуг обласною (районною) службою зайнятості населення.
26. Аналіз організаційної структури Центру зайнятості населення (на прикладі: міського/районного ЦЗ).
27. Аналіз функціональних обов'язків робітників ЦЗ населення.
28. Дослідження надання громадянам послуг з пошук та підбору роботи (на прикладі міського/районного ЦЗ)
29. Дослідження особливостей працевлаштування інвалідів центром зайнятості (на прикладі міського/районного ЦЗ)
30. Аналіз надання послуг клієнтам Центру зайнятості, спрямовані на активізацію їх зусиль з рішенням проблеми власної трудової зайнятості.

31. Аналіз організації роботи центрів зайнятості населення з клієнтами, що потребують першочергового влаштування на роботу.
32. Дослідження особливостей роботи Центру зайнятості по організації участі безробітних у громадських роботах (на прикладі міського/районного ЦЗ)
33. Дослідження основних проблем надання матеріальної допомоги різним групам клієнтів центрам зайнятості населення (на прикладі міського/районного ЦЗ)
34. Аналіз технології роботи з роботодавцями: на прикладі діяльності районного центру зайнятості.
35. Дослідження особливостей профорієнтаційної роботи ЦЗ.

6. НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література:

№ з/п	Назва джерела	кількість
1.	Законодавство України про соціальний захист населення .- 3-є вид.- К. : КНТ, 2004.- 304 с.	3
2.	Законодавство України про соціальний захист населення / упоряд. О.М. Роїна; ред. О.А. Кривенко .- 2-ге вид.- К. : КНТ, 2003.- 248 с..	1
3.	Законодавчі акти про пенсійне забезпечення / упоряд. М.П. Опенько .- К. : Політвидав України, 1977.- 175 с.	6
4.	Законодательство о социальном обеспечении .- М. : Знание, 1991.- 64 с.	1
5.	Закони України: Про альтернативну (невійськову) службу; Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей; Про загальний військовий обов'язок і військову службу; Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ : Офіц. текст із змінами і доп. .- К. : Україна, 1993.- 94 с.	1
6.	Закон України "Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб" : За станом на 20 серпня 2002 р .- К. : Парламентське видавництво, 2002.- 30 с	1
7.	Василенко, Петро Миколайович. Зайнятість та соціальний захист населення від безробіття : у питаннях та відповідях / П.М. Василенко, В.Г. Федоренко; Ін-т підготовки кадрів державної служби зайнятості .- К. : Алерта, 2011.- 304 с.	1
8.	Васильева, Ирина. Социальное обеспечение граждан: различные виды пособий, помощи и льгот / И. Васильева; глав. ред. Б. Юровский .- Х. : Консульт, 2008.- 288 с..	1
9.	Все про соціальну роботу : навч. енциклопедичний словник-довідник / за наук. ред. В.М. Пічі .- 2-ге вид., перероб. та доп.- Львів : Новий Світ-2000, 2012.- 616 с.	1
10.	Конопліна, Юлія Сергіївна. Соціальне страхування : Навч. посібник / Ю.С. Конопліна .- Суми : Університетська книга, 2008.- Літ.: с. 219 - 224	1
11.	Лазарева А. О., Северинюк Т. О. Конспект лекцій з дисципліни «Організація діяльності органів соціального захисту населення» для студентів спеціальності [Електронний варіант].	1

	- [КЛ 06522] - 7 (8).13010201 - усіх форм навчання – Соціальна робота / Укл.: А.О. Лазарева, Т.О. Северинюк. - Одеса: ОНПУ, 2015. – 176 с.	
12.	Лазарева А. О., Северинюк Т. О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Організація діяльності органів соціального захисту населення» для студентів спеціальності [Електронний варіант]. - [МВ 06523] – 7 (8).13010201 - усіх форм навчання – Соціальна робота / Укл.: А.О Лазарева, Т.О. Северинюк,. - Одеса: ОНПУ, 2015. - 26 с.	1
13.	Лазарева А. О., Северинюк Т. О. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи студентів з дисципліни: «Організація діяльності органів соціального захисту населення» для студентів спеціальності [Електронний варіант]. - [МВ 05287] - 7.(8)13010201 - усіх форм навчання – Соціальна робота / Укл.: Т.О. Северинюк, А.О Лазарева. - Одеса: ОНПУ, 2014. - 17 с.	1
14.	Лазарева А. О., Северинюк Т. О. Методичні вказівки до курсових робіт з дисципліни «Організація діяльності органів соціального захисту населення» для студентів спеціальності [Електронний варіант]. - [МВ 04200]- -7(8).13010201 - усіх форм навчання – Соціальна робота / Укл.: Т.О. Северинюк Т.О., А.О. Лазарева - Одеса: ОНПУ, 2015. - 17 с.	1
15.	Лазарева А. О., Северинюк Т. О. Методичні вказівки для підготовки до іспиту з дисципліни: «Організація діяльності органів соціального захисту населення» для студентів спеціальності [Електронний варіант]. - [КЛ 05989] - 7(8).13010201 - усіх форм навчання – Соціальна робота / Укл.: Т.О. Северинюк, А.О. Лазарева. - Одеса: ОНПУ, 2014. - 10 с.	1
16.	Лесько, Олександр Йосипович. Соціально-економічні проблеми зайнятості та професійної реабілітації осіб з обмеженими фізичними можливостями : монографія / О. Й. Лесько .- Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2004.- 198 с.	1
17.	Лихопой, Тамара. Социальное страхование в Украине .- Х. : Консульт, 2002.- 98 с..	1
18.	Мних, Микола Володимирович. Страхування як механізм надання гарантій підприємницької діяльності та соціального захисту населення : Навч. посібник для вузів / М.В. Мних .- К. : Знання України, 2004.- 428 с..	3
19.	Новая пенсионная система в Украине: три уровня пенсионного обеспечения : Сб. законов / Сост. И.М. Сирота .- Х. : Одиссей, 2004.- 272 с.	3
20.	Організація і функціонування недержавних пенсійних фондів (вітчизняний та зарубіжний досвід) : Навч. посібник для ВНЗ / С.М. Лаптев, М.П. Денисенко, В.Г. Кабанов, О.С. Любунь, К.Е. Фесенко .- К. : Ін-т економіки та права "КРОК", 2002.- 245 с.	2
21.	Право соціального забезпечення України : [Навч. посібник] / В.С. Стичинський , І.В. Зуб , П.І. Мінюков , А.П. Мінюков , Т.П. Мінюкова .- К. : Юрид. кн., 2003.- 440 с.	5
22.	Рынок и социальная защита населения / А.А. Кошечев, Т.А. Крицук, С.Я. Украинец [и др.] .- К. : УкрНИИТИ, 1991.- 67 с..-	1

23.	Синчук, Світлана Миколаївна. Право соціального забезпечення України : навч. посібник / С. М. Синчук, В. Я. Бурак .- К. : Знання, 2003.- 306 с..	24
24.	Сирота, Иван Михайлович. Все о пенсиях, пособиях, социальной защите граждан Украины : Научно-практ. комментарий и сб. нормат. актов / И. М. Сирота .- 2-е изд., перераб. и доп..- Х. : Одиссей, 1999.- 592 с.	1
25.	Сирота, Иван Михайлович. Право социального обеспечения в Украине : учебник для вузов I - IV уровней аккред. по спец. "Правоведение" / И.М. Сирота.- Х. : Одиссей, 2000.- 384 с..	2
26.	Сирота, Иван Михайлович. Право социального обеспечения в Украине : учебник для вузов .- 3-е изд., перераб. и доп..- Х. : Одиссей, 2002.- 384 с..	2
27.	Системи соціального страхування зарубіжних країн : навч. посібник для студ. вузів / Г.В. Григораш, Т.Ф. Григораш, В.Я. Олійник, І.Т. Субачов .- К. : Центр учбової літератури, 2008.- 144 с..	2
28.	Скуратівський, Віталій Андрійович. Основи соціальної політики : Навч. посібник / В.А. Скуратівський, О. М. Палій .- К. : МАУП, 2002.- 200 с.	4
29.	Соціальне та пенсійне забезпечення військовослужбовців і працівників правоохоронних органів / Упоряд. О.М. Роїна; Ред. О.А. Кривенко .- К. : Атіка, 2004.- 164 с.	5
30.	Социальное обеспечение в Украине: законодательная база [Электронный ресурс] [Электронный ресурс] : электронный тематический сборник .- Х. : Консульт, 2008.- (Энциклопедия бухгалтера и экономиста; январь 2008 г.).- 1 электрон. опт. диск (CD-ROM)	1
31.	Социальная работа: теория и практика : Учеб. пособие для вузов / А.В. Бабушкин, М.П. Гурьянова, И.Г. Зайнышев и др.; Отв. ред. Е.И. Холостова, А.С. Сорвина .- М. : ИНФРА-М, 2002.- 427 с..	5
32.	Страхове право України : Підручник для вузів / Д.П. Біленчук, П.Д. Біленчук, О.М. Залетов, Н.І. Клименко .- К. : Атіка, 1999.- 368 с.	2
33.	Технологии социальной работы : Учебник для вузов / Т.В. Шеляг, П.Д. Павленок, В.Ц. Худовердян и др.; Под общ. ред. Е.И. Холостовой .- М. : ИНФРА-М, 2003.- 400 с.	6
34.	Фролова, Екатерина Павловна. Пособия по социальному страхованию и социальному обеспечению / Е.П. Фролова, Л.А. Егорова .- М. : Финансы и статистика, 1986.- 174 с.	3
35.	Юровский, Борис. Пенсионная реформа в Украине : Анализ нового пенсионного законодательства .- Х. : Консульт, 2003.- 298 с..	1

3.2. Додаткова література:

Система соціального захисту населення: принципи, функції та організаційно-правові форми.

№ з/п	Назва
1.	Активная социальная политика: поиски, находки, решения / Е.М. Каневский, А.А. Козловская, А.А. Лихтиншайн [и др.] .- М. : Мысль, 1986.- 158 с.
2.	Дікон, Боб. Глобальна соціальна політика : Міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту / Б. 2Дікон, М. Халс, П. Стабс; Пер. з англ. А. Олійник, В. Триліс, В. Паламарчук .- К. : Основи, 1999.- 346 с..
3.	Социальный менеджмент : Учебное пособие / В.С. Афанасьев, М.В. Баглай, А.А. Беляев и др. - 2-е изд. - М. : ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2000.- 392 с
4.	Социальный менеджмент : Учебное пособие / С.Д. Ильенкова, Н.Д. Ильенкова, В.И. Кузнецов и др. - М. : Компания Спутник+, 2001.- 87 с..
5.	Социальная перспектива: (философско-методологический анализ современных зарубежных концепций) / В.В. Лях, Н.П. Полищук, О.Н. Соболев и др.; Отв. ред А.Т. Гордиенко; АН Украины. Ин-т философии .- К. : Наук. думка, 1992.- 220 с.
6.	Шинелева, Лидия Тимофеевна. Общественные неправительственные организации и власть .- М. : Дашков и К, 2002.- 220 с.

Органи соціального захисту населення: види, структура, функції та основні завдання.

№ з/п	Назва
1.	Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика : підручник / М.А. Саприкіна, О. Ляшенко, М.А. Саснєсус [та ін.] .- К. : Фарбований лист, 2011.- 470 с.
2.	Технологии социальной работы : Учебник для вузов / Т.В. Шеляг, П.Д. Павленок, В.Ц. Худовердян и др.; Под общ. ред. Е.И. Холостовой .- М. : ИНФРА-М, 2003.- 400 с..-
3.	Управлінські аспекти соціальної роботи : Курс лекцій / М.Ф. Головатий (кер. авт. кол.), М.П. Лукашевич, Г.А. Дмитренко та ін.; За ред. М.Ф. Головатого .- К. : МАУП, 2004.- 368 с..
4.	Шевчук, Петро Іванович. Соціальна політика : Навч. посібник для вузів / П.І. Шевчук .- 2-ге вид.- Л. : Світ, 2005.- 400 с.

Основи організації діяльності органів соціального захисту населення: український та зарубіжний досвід.

№ з/п	Назва
1.	Лукашевич, Микола Павлович. Соціальна робота : (теорія і практика) : підручник / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна .- К. : Каравела, 2009.- 368 с.
2.	Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посібник / А.Й. Капська, О.В. Безпалько, Р.Х. Вайнола [та ін.]; Нац. педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова.- К. : Центр навчальної літератури, 2004.- 352 с..
3.	Судас, Лариса Григорьевна. Маркетинговые исследования в социальной сфере

	: Учебник / Л.Г. Судас , М.В. Юрасова .- М. : Инфра-М, 2004.- 272 с..-
4	Технологии социальной работы в различных сферах жизнедеятельности : учеб. пособие / под ред. П.Д. Павленка .- Изд. 3-е, перераб. и доп..- М. : Дашков и К, 2007.- 608 с.
5.	Шендеровський, Костянтин. Моніторинг в соціальній роботі / К. Шендеровський .- К. : Главник, 2006.- 144 с..

Система соціального партнерства в організації діяльності органів соціального захисту населення та громад.

№ з/п	Назва
1.	Безпалько О.В.. Соціальна робота в громаді : Навчальний посібник для ВНЗ / О.В. Безпалько.- К. : Центр навчальної літератури, 2005.- 176 с.

Безробіття як соціальне явище.

№ з/п	Назва
1.	Бестужев-Лада, Игорь Васильевич. Безработица? Не может быть! / И. В. Бестужев-Лада .- М. : Знание, 1992.- 64 с..
2.	Большаков, Владимир Викторович. Многоликая безработица / В.В. Большаков .- М. : Междунар. отношения, 1981.- 224 с..-
3.	Васильченко, Віталій Сергійович. Державне регулювання зайнятості : Навчальний посібник / В.С. Васильченко .- К : КНЕУ, 2003.- 252 с.
4.	Законодавство України про працю / Упоряд. І.В.Зуб .- 2-ге вид., доп..- К. : А.С.К., 2003.- 304 с.
5.	Краснов, Юрій Миколайович. Економічна стратегія ефективної зайнятості .- К. : Знання України, 2001.- 253 с.
6.	Лібанова, Елла Марленівна. Ринок праці : Навч. посібник / Е. М. Лібанова .- К. : ЦНЛ, 2003.- 224 с..
7.	Лукашевич, Віталій Матвійович. Економіка праці та соціально-трудова відносини : навч. посібник / В.М. Лукашевич.- Вид. 2-ге, стер..- Л. : Новий світ-2000, 2006.- 248 с.

7. СПИСОК ВИКОРИСТОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Зиневич О.В., Куликова Д.Н., Рузанкина Е.А. Методические указания по выполнению учебно-исследовательской работы для студентов, обучающихся по направлению «Зарубежное регионоведение». – Новосибирск: НГТУ, 2013. – 49 с.
2. Положення щодо організації та проведення реферативних, розрахунково-графічних, курсових робіт та курсових проектів / Укл.: В. П. Гугнін, В.П Кравченко. – Одеса: ОНПУ, 2013. – 12 с.
3. Положення про організацію виконання та захисту курсових робіт (проектів) у КНТЕУ / Укл.: А.А. Мазаракі, С.Л. Шаповал, Л.Є. Калиновська. – К: КНТЕУ, 2013. – 23 с.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Зразок особистого плану виконання курсової роботи

Вид роботи

Термін

1. Вибір теми та складання бібліографії.
2. Вивчення стану розробки проблеми в соціологічній літературі.
3. Збір фактичного матеріалу.
4. Уточнення мети, завдань та обґрунтування концепції роботи
5. Обробка зібраного матеріалу.
6. Підготовка тексту першого розділу.
7. Підготовка тексту другого розділу.
8. Розробка програми дослідження
9. Розробка інструментарію
10. Проведення дослідження
11. Обробка результатів дослідження
12. Аналіз результатів дослідження
13. Підготовка тексту вступу і висновку.
14. Оформлення роботи

Додаток Б.**Зразок титульного аркуша**

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психології та соціальної роботи

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни

«Організація діяльності органів соціального захисту населення»

на тему: _____
_____

Студентки (а) _____ курсу _____ групи
напряму підготовки _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

м. Одеса – 20 __ рік

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

Вступ	
Розділ 1	
1.1.	
1.2.	
Розділ 2	
2.1.	
2.2.	
Висновки	
Список використаної літератури	
Додатки.....	
Додаток А	
Додаток Б	

Зразок оформлення списку використаної літератури.**Список використаної літератури:**

1. Болюбах В.В. Соціальний захист працівників на підприємствах/ В.В. Болюбах // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №3. – С. 154 – 157.
2. Безробіття як одна з основних соціально-економічних проблем України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.rusnauka.com](http://www.rusnauka.com)
3. Васильченко В. С. Державне регулювання зайнятості: Навч. посібник /В.С. Василенко. –К.: КНЕУ, 2003. - 252 с.
4. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2004. – 535 с.
5. Гальків Л. І. Втрати людського капіталу України: чинник безробіття / Л. І. Гальків // Економіка і регіон. – 2009. – №2. – С. 110-113.
6. Гансова Е.А. Соціальна політика та соціальна робота: Навчальний посібник/ Е.А. Гансова, О.М. Лисенко – Одеса: Наука і техніка, 2005. – 208 с.
7. Закон України «Про соціальні послуги»// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003. – N 45. – ст.358.

Зразок оформлення діаграм та таблиць в курсовій роботі

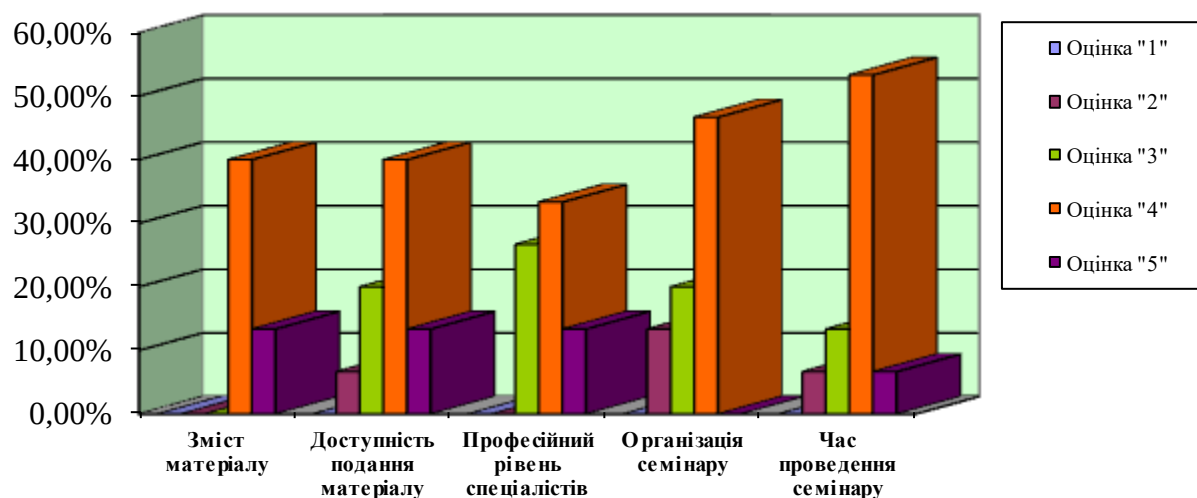

Рис. 3.5 Діаграма «Оцінка роботодавцями проведення семінарів».

Таблиця 3.9

Оцінка роботодавцями якості роботи Іллічівського міського центру зайнятості з підбору персоналу на замовлення

Показники	Високе	Середнє	Низьке	Важко відповісти
Організація інтерв'ю зі здобувачем на вакантне місце	40,00	40,00	13,3	6,67
Термін виконання заявки на підбір фахівця	26,67	53,33	6,67	13,33
Кваліфікація підбраного фахівця	26,67	46,67	6,67	13,37
Кваліфікація співробітника Служби зайнятості	26,67	46,67	0	26,67
Обсяг інформації, що надається на фахівця	26,67	53,33	0	6,67
Форма надання інформації про фахівця	26,67	26,67	0	13,34